

Forblad

Billigere skillevægge mellem lejligheder

Sv. E. Svendsen

Tidsskrifter

Arkitekten 1957

1957

Billigere skillevægge mellem lejligheder

„I skrivelse af 2. juli 1957 har selskabet ansøgt om godkendelse af, at 6" kalksandsten med pudt på begge sider anvendes i lejlighedsskel i byggeri, der opføres med statsstøtte.

I denne anledning skal man meddele, at ministeriet kan godkende, at det nævnte materiale indtil videre finder anvendelse som ansøgt i statsstøttet byggeri.“

Ovenstående gengivelse af indholdet af et brev fra Boligministeriet til A/S Hedehus-Teglværket rummer i al sin lakoniske og ministerielle saglighed en nyhed, som vil være af interesse for alle, der beskæftiger sig med byggeri.

Kalksandsten er et murmateriale, som har været kendt og benyttet i en årrække. En overgang blev varen betragtet med en vis skepsis, – hovedsageligt vel fordi man i perioder med mangel

på almindelige, teglbrændte mursten var mere eller mindre *tvunget* til at anvende dem og derfor hæftede betegnelsen *erstatningsvare* på produktet.

Imidlertid har de senere års rigeligere forsyning med teglprodukter ikke medført nogen stagnering i anvendelsen af kalksandsten, tværimod. Praktisk erfaring har nemlig vist, at kalksandsten er almindelige mursten overlegne på flere punkter, selv om deres anvendelsesmuligheder begrænses af een væsentlig faktor: Varmeisolationsevnen samt evnen til hurtig afgivelse af optagen fugtighed er mindre end teglmurstens, hvorfor anvendelsen af kalksandsten i ydermure næppe vil vinde særlig udbredelse – i hvert fald ikke i boligbyggeriet, hvor de røde og gule façadestens æstetiske fortrin har indflydelse på materialevalget.

Til de indvendige skillevægge derimod – hvor varmeisolation, fugtighedsproblemer og æstetik normalt er uden betydning – udmærker kalksandsten sig i sammenligning med de almindeligt anvendte mursten ved at have skarpe, lige kanter, fuldstændig plane overflader på alle 4 sider og ved at kunne fremstilles med meget stor nøjagtighed: Målafvigelserne er mindre end 2 mm. Afgørende for Boligministeriets godkendelse af, at vægtykkelsen i lejlighedsskel reduceres ved anvendelse af kalksandsten, har imidlertid været, at disse har en betydeligt større *lydisolerende* evne end almindelige mursten.

Forsøg på *Lydteknisk laboratorium* har vist, at den nu godkendte skillevæg af kalksandsten (tykkelse 145 mm + puds) giver samme lydisolation som den tidligere krævede murstensvæg i 230 mm tykkelse + puds.

Vægtykkelsens reduktion med 8,5 cm giver således en arealgevinst på 1 m² pr. løbende 12 m skillevæg.

Selve prisen for kalksandsten er på produktionsstedet lavere end for de sædvanlige „bagmursten“; naturligvis er den økonomiske fordel ved anvendelsen betinget af transportomkostningernes størrelse, men da de af Boligministeriet godkendte kalksandsten produceres på teglværket i Hedehusene, vil man f. eks. ved fremtidens store byggerier i hovedstadsområdet kunne udnytte de besparelser, som den foreliggende godkendelse i forbindelse med produktets egenskaber muliggør.

Som eksempel på, at det i visse tilfælde kan være fordelagtigt at anvende kalksandsten, selv om der løber betydelige transportomkostninger på, kan nævnes, at *Hedehus-teglværket* i løbet af 1956/57 har gennemført en betydelig eksport (500.000 stk.) til Sverige, hvor de kendte SKF-fabriker i Göteborg i en stor, ny fabriksbygning har opført alle indvendige skillevægge i kalksandsten. Medvirkende til valget var i dette tilfælde, at man ønskede væggene upudsede („blanke“) på begge sider, hvilket ikke er muligt ved anvendelse af almindelige, maskinstrøgne mursten, hvor kun den ene af synsfladerne er glat.